

WAT & HOE

ONDERWEG

ZWEDEN

De reisgids voor een actieve & culturele vakantie

Inhoud

5

Het magazine

- Beschermde wildernis ■ Zweedse thrillers
- Keukengeheimen ■ Extreme seizoenen
- Wie is wie? ■ Roerig koninkrijk
- Kanelbullens Dag & andere feesten
- De mooiste ... ■ Wist je dit?

25

Je draai vinden

- Voor aankomst ■ Vervoer ■ Overnachten
- Eten & drinken ■ Winkelen ■ Uitgaan
- Actief

35

Zuid-Zweden

Even oriënteren

In zeven (of meer) dagen

Hoogtepunten ■ Malmö ■ Lund ■ Vimmerby
■ Öland ■ Kalmar Slott

Verder ontdekken

Waar... ■ Overnachten ■ Eten en drinken ■ Winkelen
■ Uitgaan

63

West-Zweden

Even oriënteren

In zes dagen

Hoogtepunten ■ Göteborg ■ Södra skärgård ■ Marstrand
■ Kållandsö

Verder ontdekken

Waar... ■ Overnachten ■ Eten en drinken ■ Winkelen
■ Uitgaan

89

Stockholm, Uppsala en Gotland

Even oriënteren

In vijf (of meer) dagen

Hoogtepunten ■ Gamla Stan ■ Kungliga Slottet ■ Archipel
■ Uppsala ■ Gotland

Verder ontdekken

Waar... ■ Overnachten ■ Eten en drinken ■ Winkelen
■ Uitgaan

121

Midden-Zweden

Even oriënteren

In zeven dagen

Hoogtepunten ■ Siljanmeer ■ Falu gruva

■ Höga Kusten ■ Östersund

Verder ontdekken

Waar... ■ Overnachten ■ Eten en drinken

■ Winkelen ■ Uitgaan

147

Noord-Zweden

Even oriënteren

In acht dagen

Hoogtepunten ■ Poolcirkel ■ Nationale parken

■ Sápmi ■ Vildmarksvägen ■ Kiruna

Verder ontdekken

Waar... ■ Overnachten ■ Eten en drinken

■ Winkelen ■ Uitgaan

171

Wandelingen en tochten

■ 1 Rondje Djurgården

■ 2 Stadswandeling Göteborg

■ 3 Malmö

■ 4 Cultureel Sápmi

Praktische informatie 187

■ Voor je vertrek

■ Als je er bent

■ Handige woorden en uitdrukkingen

Kaarten 195

Register 204

Fotoverantwoording 206

Beschermde wildernis

Zweden was in 1910 het eerste Europese land dat een aantal natuurgebieden als nationaal park bestempelde, om zo planten en dieren extra te beschermen. Dat wil overigens niet zeggen dat je deze gebieden niet mag betreden. Dankzij het allemansrecht kun je vrij door de natuur trekken en mag je zelfs wildkamperen.

Het Zweedse *allemansrätten* – het allemansrecht – is ideaal voor natuurliefhebbers. Het recht vindt zijn oorsprong in middeleeuwse, provinciale wetten en geeft iedereen het recht om vrij in de natuur rond te zwerven, bessen te plukken, een tent op te zetten of te kanoën. Er zijn uitzonderingen – zoals beschermde natuurgebieden, vogelbroedweides en privétuinen – maar het biedt bijzonder veel mogelijkheden om een mooie route uit te stippelen of je op letterlijk onbetreden paden te begeven. Niet alleen in het ongerepte hoge noorden, maar ook in het dichtbevolktere zuiden van het land. Er is wel een ‘tegenprestatie’: je dient de natuur niet te verstoren en de plek netjes en schoon achter te laten. Zo blijft de natuur natuur en worden dieren zo min mogelijk gestoord.

MUGGEN

Grappend worden ze in Noord-Zweden ook wel de ‘Luchtmacht van Lapland’ genoemd, maar feit is dat muggen in de zomer voor behoorlijk wat ongemak kunnen zorgen. Vooral in het noorden van het land en aan meren, rivieren en zelfs de (windstille) kust kunnen tussen begin juli en medio augustus de aantallen flink oplopen. Draag 's avonds bedekkende kleding en smeer onbedekte huid in met een muggenmiddel dat DEET bevat. Ook open vuur (of rook) helpt bij het verjagen van muggen.

De koning van het bos: de eland

Veel dieren leiden sowieso een teruggetrokken bestaan. Vooral de eland is schuw. Er bevinden zich in heel Zweden tussen de 300.000 en 400.000 elanden, maar zelfs na een lange reis is het mogelijk om er niet één gezien te hebben. Door het hele land vind je elandboerderijen waar je tamme elanden kunt bekijken, maar niets is zo speciaal als een spontane ontmoeting met de 'koning van het bos'. Het einde van de dag, tijdens de schemering, is vaak de periode waarin je de meeste kans maakt om er een te spotten.

Anders dan de elanden zijn de rendieren in het midden en noorden van het land lang niet zo schuw, en moet je de motor soms een paar minuten uitzetten omdat de dieren de weg blokkeren en op hun gemak naar de overkant sjokken. De rendieren lijken in het wild te grazen, maar zijn vrijwel allemaal eigendom van de Samen (► 14) in het midden en noorden van het land. Al zo'n tienduizend jaar vormen de rendieren hun belangrijkste bron van inkomsten en reisden de Samen als nomaden met hun dieren mee. Sinds de vorige eeuw heeft er een moderniseringsslag plaatsgevonden en zijn steeds meer Samen overgegaan op andere beroepen en hebben zich permanent in Zweedse dorpen gevestigd. De rendierhouders die hun kuddes nog naar andere graasgebieden verplaatsen, doen dat tegenwoordig op moderne manieren: met de sneeuwscooter, motor of zelfs met behulp van een helikopter.

Dieren die zich meer verdekt opstellen zijn de wolf – die de laat-

DE CIJFERS

- Zweden bestaat voor 53% uit bos en voor 12% uit bergen en rotsen
- De hoogste berg is Kebnekaise (2106 m)
- 9% van het landschap bestaat uit meren en rivieren
- Vänern is het grootste meer van Zweden (5650 km²)

1 Rondje Djurgården

Wandel- & fietstocht

AFSTAND 8 km

DUUR 1,5 à 3 uur

BEGIN- EN EINDPUNT Djurgårdsbron 📍 199 B5

Het groene eiland Djurgården hoort bij de binnenstad van Stockholm, maar biedt veel mogelijkheden om langs het water of tussen de bomen te wandelen of te fietsen. Onderweg kun je een aantal grote musea bezoeken. Een mooie mix van cultuur en natuur.

Loop vanaf Strandvägen de brug over naar Djurgården en sla rechts af. Ga meteen weer rechts en volg de Galärvarsväg richting **Junibacken**, het themapark rond de personages uit Astrid Lindgrens (▶ 17) kinderboeken. Op het plein voor het speelpark staat een bronzen beeld van Lindgren met een opengeslagen boek op schoot. Volg de kade langs het **Vasamuseet** (▶ 115), het museum dat om de Vasa heen is gebouwd. Dit oorlogsschip moest in de 17e eeuw de trots van Zweden worden, maar zonk vrijwel direct na de tewaterlating.

Volg vervolgens Djurgårdsvägen langs het **Spritmuseum**, over alcoholgebruik in Zweden en met een kunstcollectie rond het Zweedse wodka merk Absolut. Houd vervolgens rechts aan, richting pretpark **Gröna Lund** (▶ 108). Pal naast het veer vind je een stalling van de witte City Bikes die je kunt huren (koop vooraf een pas bij het toeristenbureau). Je kunt de route ook te voet vervolgen. Rijd de straat uit (met de veerboot achter je). Bij de T-splitsing zie je links **ABBA The Museum** (▶ 108). Sla rechtsaf Djurgårdsvägen op en rijd voorbij openluchtmuseum **Skansen** (▶ 111).

Blijf de weg volgen tot deze zich opsplijt; volg daar de Ryssviksväg die rechts naar beneden afbuigt. Ga na de haven rechtsaf het onverharde

Bronzen beeld van Astrid Lindgren, pal voor de ingang van Junibacken

ROSENDALS TRÄDGÅRD

Deze biologische tuin vlak bij Rosendals slott was in de 19e eeuw eigendom van koning Oscar I en zijn tuinminnende vrouw Josefina. In 1861 werd toestemming verleend om de tuinen te gebruiken om hoveniers op te leiden en de geteelde planten en bomen werden gratis verstrekt aan scholen en particulieren door het hele land. Sinds 1984 zijn de tuinen in handen van een stichting die met de biologische appelboomgaard,

bloementuin, wijngaard, kruidtuin en siertuinen de kennis over biologisch tuinieren wil verspreiden. De stichting geeft workshops en lezingen over aanverwante onderwerpen, zoals horticulatuur en biologisch koken. Je kunt vrij door de tuinen lopen en tegen een vergoeding bloemen of fruit plukken.

WAT & HOE

ONDERWEG

ZWEDEN

Zweden staat voor liefde voor de natuur en een sterk gevoel van vrijheid. Dit uit zich het best in het Zweedse *allmansrätten*, dat iedereen het recht geeft om vrij in de natuur rond te zwerven, bessen te plukken of te kanoën. De tegenprestatie is dat je de natuur niet dient te verstoren. Kan het mooier worden? Mocht je de lange, donkere winters trotseren, dan is het noorderlicht je beloning. Of dompel je onder in een van de sprankelende steden van Zweden: Stockholm, Göteborg of Malmö, voor Scandinavisch design, hippe nachtclubs en heerlijke eettentjes.

WAT & HOE ONDERWEG: de reisgids voor een actieve en culturele vakantie.

- Duidelijke indeling op kleur
- Uitgebreide plattegronden en kaarten
- Verrassende wandeltochten
- Zeer geschikt voor reizigers met eigen vervoer

www.watenhoe.nl

NUR 512

**WAT
& HOE**
ONDERWEG

maakt deel uit van
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl